

Ansvarsförsäkring för Företag och Fastighet A 2001:6

| Allmänt villkor - Gäller från 2013-06-01

Det handlar om att vara trygg

Moderna

Denna villkorsedition gäller från 1 juni 2013.

Villkoret har uppdaterats och delvis formulerats om för att bli tydligare. Det har bland annat inneburit att några punkter rensats bort eller flyttats om för en mer logisk ordning.

Därutöver har vissa omfattningsändringar skett. Utökningar har skett, bland annat är tillkommande dotterbolag automatisk medförsäkrade i 60 dagar från förvärvandet eller bildandet. Omhändertagen egendom och låsbyte i samband med nyckelförlust ingår nu, dock med begränsade belopp.

Bland inskränkningar kan nämnas att undantag för sakskada till följd av sprängning eller markarbeten införts. Detta kan dock försäkras genom särskilt åtagande.

Utöver ovan nämnda förändringar har även säkerhetsföreskrifter rörande takarbeten, VVS-installationer och miljöskada införts.

I denna utgåva markeras och kommenteras de väsentliga ändringarna och ändrade ordningsnummer

| Ansvarsförsäkring för Företag och Fastighet A 2001:6

Försäkringsgivare:

Moderna Försäkringar • Box 7830 • 103 98 Stockholm • 0200-22 23 24 • www.modernaforsakringar.se
 Bolagsverket • Org.nr. 516403-8662 • Filial till Tryg Forsikring A/S • Erhvervs- og Selskabsstyrelsen •
 CVR-nr. 24260666 Klausdalsbrovej 601 • DK 2750 Ballerup, Danmark

Detta försäkringsvillkor utgör en del av försäkringsavtalet mellan *försäkringstagaren* och Moderna Försäkringar, i fortsättningen kallat Moderna.

Försäkringens omfattning framgår av försäkringsavtalet som består av

- *försäkringsbrev* eller försäkringsbevis med specifikationer och särskilda villkor
- detta villkor
- Allmänna avtalsbestämmelser AB-DF
- Försäkringsavtalslagen (2005:104, FAL)
- övrig svensk rätt

Försäkringsbrevet eller försäkringsbeviset med specifikationer och åsatta försäkringsvillkor gäller före dispositiva lagregler. Innehåller de olika delarna av försäkringsavtalet motstridiga bestämmelser gäller tolkningsföreträde i den ordning som anges ovan, dock alltid så att särskilda regler har företräde framför generella.

Samtliga villkor är indelade efter ett gemensamt system, vilket medför att numreringen inte alltid är löpande.

Kursiv stil anger när ord, uttryck eller begrepp finns förklarade i kapitel Definitioner-Förklaringar i Allmänna avtalsbestämmelser och Definitioner-Förklaringar AB-DF.

Vid beräkning av självrisk uttryckt i *prisbasbelopp* avrundas självriskan nedåt till närmaste 100-tal kronor. Andra belopp uttryckt i *prisbasbelopp* avrundas uppåt till närmaste 100-tal kronor

Ansvarsförsäkring för Företag och Fastighet A 2001:6	2
Ansvarsförsäkring,	3
1. Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet	3
2. När försäkringen gäller	3
3. Var försäkringen gäller	3
6. Försäkringsbelopp – Högsta ersättning	3
7. Vad försäkringen gäller för	5
8. Undantag	5
23. Självrisk	9
38. Säkerhetsföreskrifter	9
41. Åtgärder vid skada	10
42. Skaderegleringsbestämmelser och preskription	10
43. Skadeersättningsregler	10

Ansvarsförsäkring

1. Vem försäkringen gäller för och försäkrad verksamhet

1.1 Försäkrad och försäkrad verksamhet

Försäkringen avser i *försäkringsbrevet* angiven verksamhet och gäller för *försäkringstagaren* och övriga försäkrade som anges i *försäkringsbrevet* och deras *arbetstagare* för skada orsakad i tjänsten.

För *dotterbolag* som är försäkrade enligt *försäkringsbrevet* och som avyttras under *försäkringstiden*, upphör försäkringsskyddet vid tidpunkten för avyttringen. Bolag som på annat sätt upphör att vara *dotterbolag* under *försäkringstiden*, upphör samtidigt att vara *försäkrad*.

Under *försäkringstiden* tillkommande *dotterbolag* med säte inom Sverige är medförsäkrade i 60 dagar från och med den dag bolaget förvärvades eller bildades.

1.2 Fastighetsägaransvar

Försäkringen gäller för *den försäkrade* såsom ägare, brukare eller nyttjanderättshavare av försäkrad fastighet som anges i *försäkringsbrevet*. Se även 8.12.

2. När försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skadeståndskrav som avser skada som inträffar under den tid försäkringen är i kraft (*försäkringstiden*). I *försäkringsbrevet* anges om andra regler gäller för ansvarsförsäkringens giltighet.

Samtliga skador i en *serieskada* anses som en skada inträffad vid den tidpunkt då den första skadan i serien inträffade. Detta innebär att försäkringen inte gäller för *serieskada* då första skadan i serien inträffat före *försäkringstiden*.

Försäkringen gäller även för skada som inträffar efter *försäkringstiden* om den ingår i en *serieskada* där den första skadan som kan ingå i *serieskada* har inträffat under *försäkringstiden* och omfattas av försäkringen.

3. Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för skada som inträffar i hela världen utom i *Nordamerika*, om inte annat anges i 3.1 och 3.2 eller i *försäkringsbrevet*.

3.1 Försäljnings- och inköpsresor

Vid försäljnings- och inköpsresor samt vid deltagande i konferenser och mässor gäller försäkringen för skada som inträffar i hela världen.

3.2 Miljöskada

Se 8.12

6. Försäkringsbelopp – Högsta ersättning

Modernas sammanlagda ersättningsskyldighet för åtagandena enligt 7 är för varje skada orsakad av samma händelse begränsad till det försäkringsbelopp som anges i *försäkringsbrevet*. För samtliga skador som inträffar under *försäkringstiden* är ersättningen begränsad till 2 försäkringsbelopp.

Vid *serieskada* genom *levererad produkt* är ersättningen begränsad till 1 försäkringsbelopp för skador som orsakas av samma defekt hos en eller flera produkter oavsett om skadorna inträffar under ett eller flera försäkringsår. Ersättning lämnas i det fallet intill det försäkringsbelopp som gällde vid den tidpunkt då den första skadan inträffade.

Vid flera *miljöskador* som orsakas av samma händelse är ersättningen begränsad till 1 försäkringsbelopp. Ersättning lämnas i det fallet intill det försäkringsbelopp som gällde vid den tidpunkt då den första skadan inträffade.

För försäkringsskydd som avses i 6.1 till och med 6.5 är Modernas ersättningsskyldighet begränsad till det belopp som anges i respektive punkt. Dessa belopp utgör en del av och utökar inte det totala försäkringsbeloppet för ansvarsförsäkringen (sublimit). Detsamma gäller 6.6 till och med 6.8.

Kommentar [EN1]: Omfattar försäkringen även medförsäkrade dotterbolag som säljs, eller på annat sätt upphör att vara dotterbolag under försäkringstiden, upphör försäkringen att gälla för dessa bolag vid tidpunkten för försäljningen eller ändringen

Kommentar [EN2]: Utökning som medför att om försäkringstagaren, under försäkringstiden, förvärvar eller bildar ett dotterbolag som har sitt säte i Sverige, medförsäkras dessa med automatik under 60 dagar från och med förvärvandet eller bildandet.

Kommentar [EN3]: Förtydligande

Kommentar [EN4]: Miljöskada är undantaget enligt 8.12. Där finns dock några undantag till undantaget (tillfälliga fel m m) med begränsad geografisk omfattning

Kommentar [EN5]: Tidigare 6.1 och 6.2 sammanslagna och omformulerade. Tidigare 6.3 t o m 6.6 omnumrerade och i något fall omformulerade. Belopp uttryckta i pbb har ändrats till SEK för att få samma enhet på försäkringsbelopp och sublimiter.

Kommentar [EN6]: Ny skrivning för att förtydliga att de angivna högsta ersättningsbeloppen för vissa skadehändelser är en del av det totala försäkringsbeloppet och inte en utökning av detsamma.

6.1 Miljöskada

Vid skadeståndsskyldighet för *miljöskada* är försäkringsbeloppet vid

- sak- och personskada 10 000 000 kronor
 - *ren förmögensskada* 1 000 000 kronor
- vid varje skada och totalt per försäkringsår.

Kommentar [EN7]: Tidigare 6.3.1 (Byggherreansvar) struken – se 3.2 ovan.

Tidigare 6.3.2 ändrad till 6.1

6.2 Skada enligt personuppgiftslagen

Vid skadeståndsskyldighet för ekonomisk och ideell skada vid dataregisteransvar enligt personuppgiftslagen (1998:204), förkortad PUL, är ersättningen begränsad till 1 000 000 kronor vid varje skada och totalt per försäkringsår.

Kommentar [EN8]: Tidigare 6.4

Kommentar [EN9]: En ny årlig begränsning av total ersättning har införts

6.3 Omhändertagen egendom

6.3.1 Skada vid lyft eller transport

Vid skada på egendom som *försäkrad* eller annan för dennes räkning lyfter eller transporterar och som inte är undantagen enligt 8.4 är ersättningen begränsad till 250 000 kronor vid varje skada.

Kommentar [EN10]: Tidigare 6.5

Kommentar [EN11]: Tidigare 6.5.1. Ersättningsbeloppet har ändrats från 5 pbb till 250 kkr. Beloppet kan höjas mot premietillägg efter anmälan till Moderna

6.3.2 Låsbyte i samband med nyckelförlust

Vid ändring eller byte av lås i *lokal* eller *byggnad* i samband med att omhändertagen nyckel, nyckelkort, kod eller liknande förkommit är ersättningen begränsad till 100 000 kronor vid varje skada.

Kommentar [EN12]: Villkoret har utökats att även omfatta låsbyte i samband med nyckelförlust och det tidigare undantaget i 8.20.1 är borttaget. Ersättningsbeloppet är begränsat till 100 000 kr vid varje skada. Beloppet kan höjas mot premietillägg efter anmälan till Moderna.

Försäkringsskyddet gäller under förutsättning att förlust- eller stöldtillfället kan preciseras och att polisanmälan skett. Kopia av polisanmälan skall på begäran sändas till Moderna. Försäkringsskydd lämnas dock inte om nycklar, nyckelkort, kod eller liknande

- varit märkta med namn och/eller adress i klartext eller på annat sätt varit möjliga att identifiera av obehörig
- lämnats kvar i dörr eller i oläst *lokal*
- stulits ur fordon.

6.3.3 Övrig omhändertagen egendom

Vid skada på *omhändertagen egendom* som inte anges under 6.3.1 eller 6.3.2 är ersättningen begränsad till 2 000 000 kronor vid varje skada och 4 000 000 kronor totalt per försäkringsår.

Kommentar [EN13]: Tidigare 6.5. Ersättningsbeloppet kan höjas mot premietillägg efter anmälan till Moderna

6.4 Hyrd byggnad eller lokal

Vid skada på *byggnad* eller *lokal* eller del av denna som *försäkrad* hyr eller leasar och som inte är undantagen enligt 8.5 är ersättningen begränsad till 5 000 000 kronor vid varje skada och totalt per försäkringsår.

Kommentar [EN14]: Tidigare 6.6. Ersättningsbeloppet kan höjas mot premietillägg efter anmälan till Moderna

6.5 Avfallshantering

Vid skada genom återvinning, sortering, mottagning, omlastning, mellanlagring, deponering, uppläggning, destruktion, förbränning eller annan behandling av avfall är ersättningen begränsad till 5 000 000 kronor per skada och totalt per försäkringsår.

Kommentar [EN15]: Ny begränsning har införts för skada i samband med återvinning och annan hantering av avfall. Ersättningsbeloppet kan höjas mot premietillägg efter anmälan till Moderna

6.6 Försäkring för befintlig egendom

Kan skada, som omfattas av ansvarsförsäkringen, även ersättas av Allriskförsäkring för befintlig egendom, ligger försäkringsbeloppet för *befintlig egendom* inom försäkringsbeloppet för ansvarsförsäkringen.

Kommentar [EN16]: Ny punkt för att tydliggöra och korrespondera med åtagandet i allriskförsäkring för befintlig egendom

6.7 Kund- och/eller besöksolycksfallsförsäkring

Kan skada, som omfattas av ansvarsförsäkringen, även ersättas av Kund- och/eller Besöksolycksfallsförsäkring, ligger försäkringsbeloppet för kund- och/eller besöksolycksfallsförsäkringen inom försäkringsbeloppet för ansvarsförsäkringen.

Kommentar [EN17]: Ny punkt för att tydliggöra och korrespondera med åtagandet i kund- och/eller besöksolycksfallsförsäkring

6.8 Försäkring för behandlingsskada

Kan skada, som omfattas av ansvarsförsäkringen, även ersättas av Behandlingsskadeförsäkring, ligger försäkringsbeloppet för behandlingsskadeförsäkringen inom försäkringsbeloppet för ansvarsförsäkringen.

Kommentar [EN18]: Ny punkt för att tydliggöra och korrespondera med åtagandet i behandlingsskadeförsäkring

7. Vad försäkringen gäller för

7.1 Omfattning

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet enligt

- allmänna skadeståndsrättsliga regler
- allmänna bestämmelser utgivna av branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområde förutsatt att dessa avtalats
- sedvanligt kontrakt med Trafikverket eller annan järnvägsförvaltning för skada genom rullande materiel, överskriden lastprofil, trafik på stickspår eller begagnande av obebakad järnvägsövergång
- sedvanligt kontrakt med strömleverantör där *den försäkrade* övertagit ansvar enligt ellagen (1997:857)
- sedvanligt nyttjanderättsavtal med fastighetsägaren avseende övertaget fastighetsägaransvar avseende försäkrad fastighet som anges i *försäkringsbrevet*.

Försäkringen omfattar skadeståndsskyldighet enligt ovan för personskada och sakskada samt förmögenhetsskada som är en direkt följd av sådan personskada eller sakskada.

Om försäkringen gör undantag för viss personskada eller sakskada gäller försäkringen inte heller för förmögenhetsskada till följd av den undantagna skadan.

Försäkringen omfattar inte *ren förmögenhetsskada* med vilket förstås ekonomisk skada som uppkommer utan samband med att någon lider personskada eller sakskada (Se dock 7.1.1 och 7.1.2).

7.1.1 Miljöskada

Vid *miljöskada* omfattar försäkringen även skadeståndsskyldighet för *ren förmögenhetsskada* till följd av sådan skada.

Kommentar [EN19]: Tidigare 7.1.2
Texten omformulerad. Sak- och personskada följer av 7.1 och den rena förmögenhetsskadan läggs till här
Se även 8.12

7.1.2 Skada enligt personuppgiftslagen

Vid registeransvar enligt 48 § personuppgiftslagen omfattar försäkringen även skadeståndsskyldighet för ekonomisk och ideell skada som kan åläggas *den försäkrade*.

Kommentar [EN20]: Tidigare 7.1.3

7.2 Åtagande

Framställs mot *försäkrad* krav på skadestånd som kan omfattas av försäkringen och som överstiger avtalad självrisk åtar sig Moderna att

- utreda om skadeståndsskyldighet föreligger
- förhandla med den som kräver skadestånd
- föra den försäkrades talan vid rättegång eller skiljeförfarande och i det fallet betala de rättegångs- eller skiljedomskostnader som uppkommer för *den försäkrade* eller som denne åläggs att betala och som denne inte kan få av motpart eller annan
- betala det skadestånd, inklusive ränta, som *försäkrad* är skyldig att utge.

Kommentar [EN21]: Förtydligande

Moderna bedömer om särskild specialistkompetens måste anlitas för utredning, förhandling, för att föra talan eller för bedömning av skadeståndets eller andra kostnaders storlek. Kostnad för detta är en del av åtagandet enligt ovan och ingår som en del av i 6 angivna belopp.

Kommentar [EN22]: Förtydligande om vad som gäller avseende utrednings- m fl kostnader

Moderna åtar sig även att ersätta skäliga kostnader för räddningsåtgärder enligt de regler som framgår av kapitel XX Allmänna avtalsbestämmelser AB-DF 41.3 och 41.3.3. Ersättning lämnas dock inte för att avvärja befarad skada enligt 8.7 ovan.

Kommentar [EN23]: Tidigare 7.2.1 (Räddningskostnader) stryks och ersätts av denna formulering

8. Undantag

Utöver allmänna undantag enligt kapitel XX Allmänna avtalsbestämmelser AB-DF 39 (Allmänna undantag) gäller följande undantag.

8.1 Krav mellan försäkrade

Försäkringen gäller inte för skada som *de försäkrade* orsakar varandra, om inte annat anges i *försäkringsbrevet*.

Kommentar [EN24]: Undantag har tillkommit, strukits eller slagits samman. För mer logisk och tydlig ordning har ordningsföljd och numrering ändrats. Tidigare undantag 8.20 Omhändertagen egendom är struket – se dock limiter under 6.3. Ett par specifika undantag har fått egna punkter

8.2 Försäkrads egendom

Försäkringen gäller inte för skada på försäkrads egendom.

Kommentar [EN25]: Tidigare 8.34

Kommentar [EN26]: Tidigare 8.1

Moderna

8.3 Uppförd eller nedmonterad egendom ingående i byggnadsverk eller broar

Försäkringen gäller inte för skada på egendom som *den försäkrade* eller annan för dennes räkning uppför eller nedmonterar om egendomen ingår i byggnadsverk eller broar.

Kommentar [EN27]: Tidigare del av 8.20.1 (tredje "klunsen").
Texten omformulerad

8.4 Förvarad, lyft eller transporterad egendom

Försäkringen gäller inte för skada på egendom som *den försäkrade* eller annan för dennes räkning på grund av särskilt åtagande förvarar, lyfter eller transporterar.

Kommentar [EN28]: Jfr tidigare 8.20.1 och 8.20.2
Undantaget begränsas endast till egendom som pga "särskilt åtagande" förvaras, lyfts och transporteras.

8.5 Hyrd, leasad, lånad eller nyttjad egendom

Försäkringen gäller inte för skada på egendom som *den försäkrade* eller annan för dennes räkning hyr, leasar, lånar eller annars nyttjar.

Kommentar [EN29]: Tidigare 8.20.3

För skada på *byggnad* eller *lokal* eller del av denna som *försäkrad*, hyr eller leasar tillämpas inte undantaget vid skada genom *brand*, *explosion*, *sotutströmning* eller *utströmning* av vatten från *installation*. Åtagandet gäller inte då *försäkrad* enligt avtal är skyldig att teckna egendomsförsäkring.

Kommentar [EN30]: Åtagandet gäller endast vissa skadetyper

8.6 Skada på levererad produkt eller egendom

Försäkringen gäller inte för skada på egendom som *den försäkrade* eller annan för dennes räkning åtagit sig att uppföra, sälja eller leverera oavsett om skadan inträffar före eller efter leverans och inte heller kostnad för hantering eller åtgärd som nedlagts på den levererade egendomen.

Kommentar [EN31]: Tidigare 8.2.

Undantaget avser inte skada på tidigare levererad egendom om skadan inträffar till följd av att *försäkrad*

- fullgör avtal som inte har samband med det ursprungliga leveransavtalet
- utför underhålls- eller servicearbeten efter reklamerings- eller garantitidens utgång.

8.7 Återtagande och räddningskostnad för levererad produkt

Försäkringen gäller inte för kostnader i samband med reklamation eller undersökning, återtagande/återkallande eller information med anledning av fel, brist eller säkerhetsbrist, reparation eller justering, åtkomst eller *återställande*, omleverans eller utbyte, borttagande eller indragning av levererad egendom, prisavdrag, täckningsköp eller hävning.

Kommentar [EN32]: Nytt. Hämtat från GLL/ELI

Försäkringen gäller inte heller för skada som kan avhjälpas genom åtgärdande av fel eller brist hos levererad egendom eller *räddningskostnader* eller andra kostnader till följd av att *levererad produkt* befaras förorsaka skada.

8.8 Ingrepps- och utbyteskostnader

Om egendom skadas, och skadan inte ersätts av denna försäkring, ersätts inte heller kostnader för åtgärder föranledda av att egendomen måste undersökas, repareras eller bytas ut och att ingrepp därför måste göras i oskadad egendom.

Kommentar [EN33]: Första stycket hämtat från tidigare 8.20.1.

Om det finns ett gemensamt intresse för Moderna och *den försäkrade* att göra ingrepp i oskadad egendom ersätts dock hälften av kostnaderna för sådant ingrepp i syfte att undersöka, reparera eller byta ut såväl undantagen som ersättningsbar egendom.

Kommentar [EN34]: Utökning så att viss ersättning kan lämnas när det även ligger i Modernas intresse i samband med skada

Vad som anges i första och andra stycket beträffande ersättning för ingrepp i oskadad egendom gäller även för demontering, flyttning eller annan åtkomståtgärd.

8.9 Kända fel och bristfälliga undersökningar

Försäkringen gäller inte för skada genom *levererad produkt* eller egendom när *den försäkrade* eller dennes arbetsledning

- kände till felet eller bristen innan skadan uppkom och låter bli att vidta rimliga åtgärder för att förhindra den
- inte låter utföra sedvanliga undersökningar, provningar eller analyser för att fastställa produktens eller egendomens lämplighet och detta medför att defekt i produkten eller egendomen inte upptäcks.

Kommentar [EN35]: Tidigare 8.4

8.10 Utfästelse och garanti

Försäkringen gäller inte för skadeståndsskyldighet som grundas på garanti eller särskild utfästelse om kvalitet, resultat eller ansvar om skadeståndsskyldigheten inte hade förelagat utan garantin eller utfästelsen. Försäkringen gäller dock för ansvar enligt allmänna leveransbestämmelser utgivna av branschorganisation inom den försäkrades verksamhetsområde i den mån sådan leveransbestämmelse är avtalad.

Kommentar [EN36]: Tidigare 8.3
Texten utökad och omformulerad.

Kommentar [EN37]: Undantaget tillämpas inte vid ansvar enligt allmänna leveransbestämmelser

Moderna

8.11 Rådgivande verksamhet

Försäkringen gäller inte för yrkesmässig rådgivande verksamhet.

Kommentar [EN38]: Tidigare 8.5.1 Vad som avses med rådgivande verksamhet definieras i AB-DF som utökats i förtydligande syfte.

8.12 Miljöskada

Försäkringen gäller inte för skada som består i eller är en följd av miljöskada.

Kommentar [EN39]: Tidigare 8.6 Uppdelning mellan byggherreansvar och gradvis miljöskada (tidigare 8.6.1 resp 8.6.2) strukna.

Undantaget tillämpas dock inte vid skada som beror på

- att fel tillfälligt begåtts. Med att fel tillfälligt begåtts avses inte fel i planering, konstruktion eller val av arbetsmetod
- att fel plötsligt och oförutsett uppkommer på byggnad, anläggning eller anordning
- skada som orsakats av produkt som den försäkrade levererat.

Kommentar [EN40]: Ny utökad omfattning.

Försäkringen gäller inte i något fall för miljöskada som inträffar utanför Norden även om annan geografisk omfattning anges i försäkringsbrevet.

Kommentar [EN41]: Miljöskada är alltid begränsad till Norden. Försäkringsbrevet görs om så att detta framgår även om avtalets grundomfattning är Hela världen.

Försäkringen gäller inte för kostnad för efterbehandling av föroreningskada eller avhjälpande av allvarlig miljöskada eller kostnad för räddningsåtgärd, som försäkrad enligt bestämmelser i miljöbalken (1998:808) eller annan lagstiftning som bygger på EUs miljödirektiv 2004/35/EG åläggs att betala eller vidta. Detsamma gäller för kostnad som försäkrad haft för att efterbehandla föroreningskada eller avhjälpa allvarlig miljöskada. Försäkringen gäller inte heller för ersättningskrav som framställs mot försäkrad av annan som åsamkats skada eller kostnad enligt föregående mening.

Försäkringen gäller inte för sakskada som den försäkrade kan hållas ansvarig för i egenskap av byggherre eller entreprenör enligt miljöbalken eller motsvarande internationell lagstiftning eller kontraktsrättsliga bestämmelser vid byggnads-, anläggnings- eller installationsarbeten. Detta undantag tillämpas inte vid skada som den försäkrade är skadeståndsskyldig för i egenskap av byggherre i samband med mindre reparations- eller underhållsarbeten.

Kommentar [EN42]: Ersätter skrivning i tidigare 8.6.1 (som hänvisar till tidigare 7.1.2.1).

Försäkringen gäller dock inte i något fall för sakskada till följd av sprängning eller markarbeten.

Kommentar [EN43]: Ny begränsning – tilläggsförsäkring krävs.

8.13 Nederbördsskada

Försäkringen gäller inte för skada som helt eller till någon del orsakats av nederbörd eller snösmältning såvida inte skadan beror på

- att fel tillfälligt begåtts. Med att fel tillfälligt begåtts avses inte fel i planering, konstruktion eller val av arbetsmetod.
- att fel plötsligt och oförutsett uppkommit på byggnad, anläggning eller anordning.

Kommentar [EN44]: Nytt undantag som berör den försäkrade i egenskap av fastighetsägare

Denna punkt tillämpas endast vid skada som den försäkrade kan bli ansvarig för i egenskap av ägare av fastighet, innehavare av tomträtt, ägare av VA-anläggning eller då den försäkrade övertagit ansvar för sådan anläggning eller fastighet.

8.14 Trafikansvar

Försäkringen gäller inte för skada som

- omfattas av trafikskadelagen (1975:1410) eller motsvarande utländsk lagstiftning
- inträffar till följd av trafik med motordrivet fordon när det används inom inhägnat tävlingsområde
- inträffar till följd av trafik med motordrivet fordon när det används för träning, övningskörning, uppvisning, nöjeskörning eller liknande, till exempel gokart och radiobil.

Kommentar [EN45]: Tidigare 8.7. Andra "klunsen" begränsas till motordrivet fordon inom inhägnat tävlingsområde. Tredje "klunsen" är ny (särskild försäkring finns – som vi inte tillhandahåller)

8.15 Fartyg och ansvar på sjön

Försäkringen gäller inte för skada till följd av kollision orsakad genom fartyg eller av dessa bogserade föremål.

Kommentar [EN46]: Tidigare 8.8. Med "Fartyg" avses både skepp och båtar – se definition i AB-DF

8.16 Flyg- och flygplatsansvar

Försäkringen gäller inte för skada orsakad av

- luftfartyg, rymdobjekt eller delar av eller tillbehör till sådana
- flygplansprodukter som försäkrad är ansvarig för i egenskap av leverantör
- flygledning eller vid verksamhet som består i ägande, drift, underhåll eller service av flygbolag, flygplan, flygplats eller flygtorn.

Kommentar [EN47]: Tidigare 8.9. Undantaget har vidgats och undantar även skada orsakad av rymdobjekt och det ansvar som kan åläggas den försäkrade i egenskap av ansvarig för rymdverksamhet

Försäkringen gäller inte heller för det ansvar som kan åläggas den försäkrade i egenskap av ansvarig för rymdverksamhet.

8.17 Offshoreanläggning

Försäkringen gäller inte för ägare eller operatör av offshoreanläggning eller -installation.

Kommentar [EN48]: Nytt undantag avseende infört

8.18 Hälsorisker, läkemedel med mera

Försäkringen gäller inte för skada som kan antas vara direkt eller indirekt, helt eller till någon bidragande del orsakad av

- läkemedel inklusive preventivmedel, dethylstilboesterol (DES) och oxykinolin
- naturläkemedel
- vaccin
- mänskligt biologiskt material
- efedrin och pseudoefedrin eller kava-kava
- silikonbaserade implantat och tandimplantat
- HIV eller därav föranledda sjukdomar, till exempel AIDS
- tobaksprodukter
- asbest
- diacetyl
- formaldehyd
- polyklorerade bifenyler (PCB)
- genetiskt modifierade organismer (GMO)
- elektromagnetiska fält (EMF)
- uv-strålning
- mögelmedel
- gödningsmedel
- kemiska bekämpningsmedel
- kemiska abortframkallande preparat
- övriga kemiska produkter som *den försäkrade* tillverkar, såvida inte tillverkningen av sådana produkter motsvarar högst 10 % av den försäkrades *årsomsättning*.
- Transmissibel spongiform encefalopati (TSE) såsom bovin spongiform encefalopati (BSE)

Kommentar [EN49]: Lydelsen skall vara "Skada som den försäkrade i egenskap av ägare eller operatör av offshoreanläggning eller -installation kan bli ansvarig för" Ändras i nästa edition.

Kommentar [EN50]: Tidigare 8.10 För bättre överskådlighet har undantagen ställts upp i punktform.

Kommentar [EN51]: Nya undantag

Kommentar [EN52]: Nytt undantag

Vid skadeståndskrav som framställs i *Nordamerika* gäller försäkringen inte heller skada som kan antas vara direkt eller indirekt, helt eller till någon del orsakad av

- kisel-/kvartsdamm (silica)
- latex
- mögel eller sporer, materia eller kemiska föreningar – flyktiga eller icke flyktiga – från mögel eller sporer
- tillsatser såsom elektroder, tråd och pulver eller liknande, som används i samband med svetsning

Kommentar [EN53]: Nya undantag

8.19 Blodbanker

Försäkringen gäller inte för blodbanker.

Kommentar [EN54]: Nytt undantag

8.20 Utebliven effekt

Försäkringen gäller inte för skada som uppstår genom att *levererad produkt* som avser kemikalie inte förhindrat, avbrutit, främjat eller i övrigt påverkat ett beräkneligt händelseförlopp eller beräkneligt utveckling eller sjukdom.

Kommentar [EN55]: Nytt undantag

8.21 Arbetskada

Försäkringen gäller inte för *arbetskada* om inte lagenlig regressrätt föreligger mot *den försäkrade*. Försäkringen gäller dock inte i något fall för *arbetsjukdom*.

Kommentar [EN56]: Tidigare 8.32

8.22 Patientskada

Försäkringen gäller inte för *patientskada*.

Kommentar [EN57]: Tidigare 8.32.

8.23 Lag, myndighets föreskrift eller beslut

Försäkringen gäller inte för skada som orsakas genom brott mot eller åsidosättande av lag, annan författning, myndighets föreskrift eller beslut, domstols dom eller beslut, såvida inte *den försäkrade* kan visa att denne eller dennes arbetsledning varken har eller borde ha haft kännedom om åsidosättandet.

Kommentar [EN58]: Tidigare 8.31

8.24 Böter, viten eller straffskadestånd

Försäkringen gäller inte för böter och viten eller för straffskadestånd (till exempel "punitive damages") eller annan liknande ersättning med karaktär av straffskadestånd.

Kommentar [EN59]: Tidigare 8.33. Andra stycket tillkommet.

Försäkringen gäller inte heller för ersättningsanspråk som har sin grund i böter, viten eller straffskadestånd.

8.25 Erisa

Försäkringen gäller inte för skada i USA där ansvaret för sådan skada direkt eller indirekt har sitt ursprung i försäkrads skyldigheter, förpliktelser enligt (ERISA) Employee Retirement Income Security Act of 1974 Public Law 93-406 (eller något tillägg eller komplement till denna lagstiftning).

Kommentar [EN60]: Tidigare 8.35

8.26 Diskriminering

Försäkringen gäller inte för skada i USA där ansvaret för sådan skada direkt eller indirekt har sitt ursprung i ett påstått brott mot federal eller lokal lagstiftning eller annan reglering som förbjuder diskriminering eller uppsägning av anställning på felaktig grund såsom ras, hudfärg, nationalitet, tro, kön, handikapp, sexuell läggning eller liknande skäl.

Kommentar [EN61]: Tidigare 8.36

23. Självrisk

23.1 Grundsjälvrisk

Vid varje skadetillfälle dras från de sammanlagda kostnaderna enligt åtagande i 7.2 ett belopp som utgör den försäkrades självrisk.

Lägsta självrisk för försäkringen anges i *försäkringsbrevet* (grundsjälvrisk).

23.1.1 Serieskada

Endast en självrisk – den som gäller då den första skadan inträffar – skall tillämpas vid *serieskada*.

23.1.2 Miljöskada

Endast en självrisk – den som gäller då den första miljöskadan inträffar – skall tillämpas vid flera *miljöskador* som orsakas av samma händelse.

Kommentar [EN62]: Tidigare 23.1.1.1

23.2 Särskild självrisk

För vissa skadehändelser gäller annan självrisk enligt nedan. Är den valda grundsälvrisk högre än de särskilda självriskerna gäller den högre grundsälvrisk.

Kommentar [EN63]: Särskilt självrisk för "Brandfarlig vätska" 23.3.3 har strukits

23.2.1 Heta Arbeten

Självrisk är 30 % av skadekostnaden, dock lägst 1 *prisbasbelopp* och högst 10 *prisbasbelopp* vid sakskada genom *Heta Arbeten*.

23.2.3 Sprängning

Självrisk är 30 % av skadekostnaden, dock lägst 1 *prisbasbelopp* och högst 10 *prisbasbelopp* vid sakskada genom sprängning.

23.2.4 Miljöskada

Självrisk är 0,5 *prisbasbelopp* vid sådan *miljöskada* som inte är undantagen enligt 8.13

Kommentar [EN64]: .
Den särskilda självrisk vid miljöskada har sänkts från 1 pbb till 0,5 pbb

23.2.6 Nordamerika

Självrisk är 1 *prisbasbelopp* vid varje skada som inträffar i *Nordamerika*.

38. Säkerhetsföreskrifter

Reglerna i sin helhet avseende säkerhetsföreskrifter framgår av kapitel XX Allmänna avtalsbestämmelser AB-DF 38.

Kommentar [EN65]:
Nya säkerhetsföreskrifter har införts för:
• takarbeten (ej Heta Arbeten)
• VVS-arbeten
• Miljöskada.

38.14 Säkerhetsföreskrifter – Ansvarsförsäkring

38.14.1 Takarbeten

Dessa säkerhetsföreskrifter gäller för takarbeten som inte är *Heta Arbeten*. Med takarbeten avses här arbete och snöröjning på tak.

Takarbetet skall utföras enligt materialleverantörens typgodkända anvisningar, Boverkets regler och anvisningar och/eller gällande branschregler, till exempel regler från Plåtslageriernas Riksförbund (PLR).

38.14.1.1 Kompetens

Den försäkrade skall se till att de som utför arbete på tak har den utbildning och erfarenhet som fordras för att sådant arbete ska kunna utföras säkert och fackmannamässigt. Detsamma gäller om *den försäkrade* anlitar underentreprenör eller tillfälliga *arbetsstagare* för att utföra takarbete. Vid snöskottning av tak skall de som utför arbetet vara utbildade med godkänt kunskapsprov från utbildning som minst motsvarar PLRs kurs "Skotta säkert".

38.14.1.2 Arbetsmetod och verktyg

Den försäkrade, eller annan som utför takarbete för dennes räkning, skall använda de hjälpmedel och *verktyg* som är lämpliga för att skador inte skall uppstå på underlaget. Vid val av arbetsmetod skall risken för skada på underlaget särskilt beaktas. Om det för uppdragets utförande medför stor risk att underlaget kommer att skadas eller att det krävs att vassa *verktyg* används skall *den försäkrade* kontakta beställaren av uppdraget och tydligt informera denne om vilka skaderisker som finns med föreslagen arbetsmetod. Först efter att beställaren förstått skaderiskerna och ändå godkänner arbetsmetoden får arbetet påbörjas.

38.14.2 VVS-installation och arbete i våtutrymme

VVS-installation eller arbete i *våtutrymme* skall utföras enligt materialleverantörens typgodkända anvisningar, Boverkets regler och anvisningar och/eller gällande branschregler. De branschregler som avses är till exempel regler från Bygggeramikrådet, AB Svensk våtrumskontroll, Målarmästarna och Säker vatteninstallation.

38.14.3 Miljöskada

Den försäkrade skall följa föreskrift som meddelats i lag, förordning eller av myndighet i syfte att förhindra eller begränsa *miljöskada*. Har föreskrift inte följts tillämpas huvudregeln enligt 38.20.1.

38.20 Påföljd vid åsidosättande av säkerhetsföreskrifter

38.20.1 Huvudregel

Har *den försäkrade* försummat att följa en säkerhetsföreskrift betalas ersättning från försäkringen endast i den utsträckning det kan antas att skadan skulle ha inträffat även om föreskriften hade följts.

Om *den försäkrade* kan göra antagligt att skadan delvis skulle ha inträffat oavsett om säkerhetsföreskriften hade följts kan ersättning lämnas för denna del.

Om inte annat anges nedan eller vid respektive säkerhetsföreskrift gäller huvudregeln.

38.20.3.1 Avvikelse från huvudregeln – Nedsättning görs med 50 %

Har föreskrift enligt 38.14.1 (Takarbeten) inte följts görs avdrag med 50 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats från försäkringen, dock med lägst 1 och högst 10 *prisbasbelopp*.

38.20.3.2 Avvikelse från huvudregeln – Nedsättning görs med 30 %

Har föreskrift enligt 38.14.2 (VVS-installation och arbete i *våtutrymme*) inte följts, görs avdrag med 30 % av den sammanlagda ersättning som annars skulle ha betalats, dock med lägst 1 och högst 10 *prisbasbelopp*.

Kommentar [EN66]: Till skillnad från den generella säkerhetsföreskriften avseende lag och myndighetskrav i AB-DF så gäller här att påföljden följer huvudregeln, dvs ingen ersättning.

Kommentar [EN67]: I konsekvens med införande av säkerhetsföreskrifter enligt 38.14 anges här de påföljder som tillämpas om sådan föreskrift inte följts och detta har orsakat eller förvärrat skadan. Se även Allmänna avtalsbestämmelser AB-DF, punkt 38

41. Åtgärder vid skada

Vid skada skall *den försäkrade* vidta de åtgärder som framgår av kapitel XX Allmänna avtalsbestämmelser AB-DF 41.

42. Skaderegleringsbestämmelser och preskription

Vid skada skall *den försäkrade* följa de bestämmelser som framgår av kapitel XX Allmänna avtalsbestämmelser AB-DF 42.

43. Skadeersättningsregler

Ersättning betalas enligt de regler som framgår av kapitel XX Allmänna avtalsbestämmelser AB-DF 43.